

[Alfred Kristensen.]

klasser, udgør rundt regnet 400, med andre ord 2,4 pct. af samtlige tjenestemænd indenfor etaten, og det er disse 2,4 pct., der efter ændringsforslaget skulle have et særlig stort tillæg, nemlig udover det i lovforslaget foreslåede yderligere fra godt 400 kr. til godt 1 000 kr. ekstra. Hvis man sammenholder dette med, at de laveste lønklasser indenfor denne etat, 16. og 17. lønklasse, nemlig ca. 4 200 tjenestemænd, efter ændringsforslaget overhovedet intet tillæg ville få, begynder man at spekulere på, hvad der er, der tilsigtes med ændringsforslaget.

Det fastslås i den artikel, jeg omtalte — og ordføreren for det konservative parti i folketinget nævnte det også under forhandlingerne dér —, at for de lavest lønnede vedkommende er man nu nået til den rimelige aflønning, med andre ord: de lavere lønklasser har nu nået det, man fra den side mener er rimeligt, og man må nu standse dér og så lægge alle kræfter i for at skaffe noget mere til den øverste del af kranssekagen, der altså i det tilfælde, jeg her har nævnt, består af 2,4 pct. af samtlige tjenestemænd indenfor etaten. Nu er jeg i og for sig ikke modstander af, at når man har en kranssekage, skal der noget i toppen, både flag og knallerter og medailler o. s. v., men det er en side af sagen — en anden side af sagen er, at det lovforslag, der her foreligger til behandling, ikke kan siges at have noget med proletarisering at gøre.

Jeg vil gerne henvise til, at hele vort lønsystem er opbygget gennem de tre sidste lønnskommisjoner på en måde, som har vundet fuld tilslutning fra dem, det drejede sig om, nemlig tjenestemændene, og endvidere politisk tilslutning, så hvis der er noget, der skal rettes, må det ske andetsteds end ved behandlingen af et tilfældigt lovforslag som det, der her er tale om.

Man henviser bl. a. til, at spændvidden mellem de lavest lønnedes og de højest lønnedes løn nivelleres, den bliver mindre og mindre. Ja, men det er ikke noget nyt; da den sidst nedsatte lønnskommismission arbejdede med forslaget til lønningssloven, havde man fra alle sider opmærksomheden henvendt på dette problem. Når ikke desto mindre resultatet blev, som det blev, skyldes det bl. a. den udvikling, der sker i vort land, som bl. a. tilsigter i højere og højere grad at drage de masser af tjenestemænd, som omfattes af de laveste lønklasser, stærkere og stærkere ind i det folkelige og kulturelle liv, som vi ved det har en så overordentlig stor værdi for vort samfund, at de flest mulige bliver draget ind i. Men det kan ikke gøres,

hvis man ikke samtidig giver disse store grupper af tjenestemænd lejlighed til en vis økonomisk højnelse, og den har man været enig om at tilstræbe. Resultatet blev da også, at dette vandt fuld politisk tilslutning. Hvis vi derfor i dag springer fra og siger: nu ønsker vi ikke længere at være med til at hæve den del af tjenestemandsklasserne op, må man hellere sige det rent ud i stedet for, som det sker her, at gå imod den udnivellering, som vi som sagt *har* været opmærksom på, og som jeg forøvrigt mener skal fortsættes.

Man henviser endvidere til, at de højere tjenestemænd har ansvaret, men jeg gør opmærksom på, at enhver tjenestemand har sit ansvar under udførelsen af sit arbejde. Selvfølgelig er ansvaret forskelligt, men een ting står fast, at den tekniske udvikling griber mere og mere om sig, og det er næsten sådan i dag, at selv de laveste tjenestemænd i etaten halvvejs skal være elektricitetskyn-dige for at kunne udføre deres daglige arbejde. Mon ansvaret ikke af sig selv under den tekniske udvikling mere og mere for-deler sig nedad, så at et forøget ansvar efter-hånden bundfælder sig for de lave lønklas-ser? Når Storebæltsfærgen går på grund i bæltet, er det ikke i toppen, man søger ansvaret, da er det styrmanden og rorgængen, der bliver stillet for retten, og er der sket uheld på banelinien, er det ejheller general-direktøren, der stilles for retten, men det er lokomotivfyrbøderen og lokomotivføreren, assistenten og portøren på stationen, som har ansvaret, og som må hæfte derfor. Jeg tror, at man skal være lidt mere varsom med at lægge altfor stor en del af ansvaret over på de højest lønnede, jeg tror, at udviklingen efterhånden vil vise noget andet.

Jeg vil endvidere gøre opmærksom på, at der i de lønklasser, man her tiltænker at give et ekstra tillæg på op imod 1000 kr., medens man ikke tænker på de lavere løn-nede, findes lønninger på rundt regnet 20 000 kr., og går vi ned i graderne og stand-ser ved kontorchefer, er lønningerne på ca. 16 000 kr., lidt varierende efter stedtillæg-gets størrelse, og hertil kommer i meget stort omfang bestillingstillæg — noget, som man måske har bemærket ved de sidste par normeringsloves gennemførelse. Endvidere har tjenestemændene i disse lønklasser i stort omfang adgang til at røgte særlige hon-orarlønnede hverv, også noget, man intet kender til i de lavere lønklasser. Det er alt-sammen ting, vi hidtil har været enige om, og som jeg håber vi fortsat kan enes om. Jeg beklager, at man har fundet tidspunktet belejligt til at rejse det foreliggende spørgs-